

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

**Ordonanță de urgență
privind completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2024
pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării
creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al
României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte
normative**

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Culturii

2.2 Descrierea situației actuale

Ordonanța de Urgență nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost adoptată pentru a introduce măsuri fiscal-bugetare în scopul gestionării mai eficiente a creanțelor bugetare și diminuării deficitului bugetar al bugetului general consolidat al României pentru anul 2024. Aceasta prevede facilități fiscale prin care anumite obligații accesorii (dobânzi și penalități) pot fi anulate pentru contribuabilii (persoane fizice, juridice, entități fără personalitate juridică și instituții publice) care au acumulat datoriile restante până la 31 august 2024. Condiția pentru a beneficia de această facilitate este ca obligațiile principale să fie achitate integral până la 25 noiembrie 2024. Astfel, măsura vizează atât reducerea arieratelor bugetare, cât și creșterea gradului de conformare voluntară, oferind totodată sprijin mediului de afaceri care se confruntă cu dificultăți de lichiditate.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (2) din OUG nr. 107/2024, s-au instituit facilități fiscale adiționale, inclusiv pentru anumite obligații principale, exclusiv pentru persoanele fizice, și pentru obligațiile accesorii privind Timbrul Monumentelor Istorice (TMI). Astfel, dobânzile și penalitățile aferente obligațiilor de plată a acestui timbru, stabilite conform art. 51 din Legea nr. 422/2001 privind protecția monumentelor istorice, pot fi anulate dacă debitorii își achită integral obligațiile principale, inclusiv prin eșalonare de plată, până la termenul limită de 25 noiembrie 2024.

Timbrul Monumente Istorice este o taxă extrabugetară, iar declararea și plata acestuia se efectuează lunar, pentru veniturile încasate în luna anterioară, în mod similar, concomitent cu utilizarea aceleași baze de calcul, stabilită pentru plata impozitului pe spectacole – obligație fiscală. Neachitarea la scadență a Timbrului Monumente Istorice, atrage după sine o serie de sancțiuni printre care, conform art. 10 din Hotărârea de Guvern nr. 1502/2011 privind aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, și aplicarea unor majorări de întârziere, reprezentate de dobânda legală și penalitățile de întârziere, în cuantum de 0,2% pe zi de întârziere.

Actuala situație economică este caracterizată de presiuni financiare majore, cu inflație ridicată și costuri operaționale crescute, ceea ce face dificil pentru mulți contribuabili să își respecte termenul limită pentru plata datoriilor, respectiv data de 25 noiembrie 2024. Această situație poate duce la pierderea oportunității de a beneficia de

facilitatea de anulare a accesoriilor pentru cei care nu reușesc să își achite datoriile în timp util.

Un număr considerabil de organizatori de evenimente culturale și artistice în locații precum Sala Palatului, Arenele Romane, Piața Unirii din Cluj, Castelul Banffy, etc., au omis plata Timbrului Monumentelor Istorice către Institutul Național al Patrimoniului (INP). Pentru recuperarea creanțelor certe acumulate în ultimii 3 ani, INP a trimis notificări de plată pentru debitele principale, urmând să calculeze și accesoriile (dobânzi și penalități) după achitarea acestora. Accesoriile pot fi stabilite cu exactitate doar la momentul efectuării plății efective a debitelor principale.

În ultimii ani au fost înregistrate numeroase sesizări din partea contribuabililor, mai ales din rândul organizatorilor de evenimente culturale și sportive, cu privire la dificultățile întâmpinate în perioada pandemiei, care au avut efecte negative semnificative asupra capacității lor de a-și achita obligațiile fiscale.

În plus, gradul de colectare a contribuțiilor datorate pentru Timbrul Monumentelor Istorice este scăzut, iar numeroși operatori economici au intrat deja sau sunt pe cale de a intra în procedura insolvenței. În aceste condiții, șansele de recuperare a creanțelor sunt limitate, mai ales că INP este încadrat ca și creditor chirografar, ceea ce înseamnă că acesta se află pe aceeași poziție cu alți creditori ordinari și nu beneficiază de prioritatea creditorilor bugetari în cadrul procedurilor de insolvență.

2.3 Schimbări preconizate

În textul prezentat, Institutul Național al Patrimoniului a propus Ministerului Culturii inițierea acestui demers legislativ. Propunerea de completare a art. XI din OUG nr. 107/2024 urmărește să extindă termenul până la care contribuabilii pot achita debitul principal aferent Timbrului Monumentelor Istorice prin eșalonare de plată, prelungindu-l de la data de 25 noiembrie 2024, la data de 25 mai 2026. Această extindere este necesară pentru a oferi contribuabililor un termen mai realist și accesibil, permițând conformarea voluntară la obligațiile financiare, fără acumularea de dobânzi și penalități suplimentare.

Completarea propusă este justificată și de caracterul de taxă extrabugetară nefiscală al Timbrului Monumentelor Istorice, care impune dificultăți în recuperarea acestuia. În lipsa unui titlu executoriu, taxa nu poate fi supusă executării silite, ceea ce face necesară promovarea unor acțiuni în instanță. Măsura derogatorie propusă este, astfel, benefică pentru a încuraja conformarea voluntară și pentru a evita atât acumularea de cheltuieli procesuale, cât și timpii mari de obținere a titlurilor executorii.

Extinderea termenului de plată prin eșalonare oferă contribuabililor timp suplimentar pentru planificarea resurselor financiare, facilitând respectarea condițiilor de anulare a accesoriilor și îndeplinirea obligațiilor de plată față de Institutul Național al Patrimoniului.

Prelungirea termenului la 25 mai 2026 reduce presiunea financiară imediată, oferind un cadru sustenabil care sprijină conformarea, fără penalități suplimentare.

Măsura este un suport financiar important pentru contribuabilii în dificultate, susținând activitatea economică a acestora.

Eșalonarea pe termen mai lung a datoriei principale sporește probabilitatea conformării voluntare. Acest proces eficient de conformare reduce acumularea accesoriilor și sprijină stabilitatea financiară a contribuabililor.

Colectarea sumelor restante prin această facilitate sprijină fondurile destinate conservării patrimoniului, asigurând continuitatea resurselor financiare necesare pentru protejarea monumentelor istorice.

Extinderea termenului de eșalonare până în 2026 permite contribuabililor să-și îndeplinească treptat obligațiile de plată, promovând conformarea voluntară și eliminând necesitatea unor măsuri coercitive.

Colectarea veniturilor datorate TMI prin eșalonarea sumelor datorate susține în mod continuu conservarea patrimoniului, asigurând resursele necesare pentru lucrări de întreținere și restaurare.

Totodată, prin această prorogare se evită costurile și riscurile asociate proceselor judiciare pentru obținerea titlurilor executorii, facilitând conformarea debitorilor în condițiile OUG nr. 107/2024.

2.4. Alte informații

Intervenția legislativă de urgență are ca premise următoarele aspecte:

- Având în vedere importanța protejării patrimoniului cultural național, în special a monumentelor istorice, și rolul acestui patrimoniu în definirea identității culturale a României,
- Dată fiind nevoia de protejare și conservare a patrimoniului cultural construit într-un context economic globalizat, în care monumentele istorice reprezintă nu doar valori de patrimoniu național, ci și o resursă de dezvoltare turistică și educațională pentru România,
- Dat fiind că, disfuncționalitățile în sistemul de constituire a fondurilor din aplicarea Timbrului Monumentelor Istorice, instituit de Legea nr. 422/2001, care se reflectă în întâzieri și dificultăți semnificative în colectarea taxei, precum și în problemele legate de executarea silită a datorilor, care afectează negativ bugetul alocat conservării patrimoniului național și pun în pericol protejarea monumentelor istorice,
- Luând în considerare faptul că, lipsa unui cadru flexibil de plată pentru contribuabilii care se confruntă cu dificultăți economice, în contextul în care multe dintre aceste persoane juridice nu dispun de resursele necesare pentru a plăti integral sumele datorate într-un termen scurt,
- Având în vedere că anumite facilități fiscale care îmbracă forma anulării accesoriilor aferente creanțelor acordate pe termene limitate de timp pot conduce la îmbunătățirea colectării creanțelor,
- Prezentul demers legislativ are în vedere extinderea termenului prevăzut la art. XI din OUG nr.107/2024, până la care contribuabilii pot achita debitul principal aferent Timbrului Monumentelor Istorice prin eșalonare la plată, de la data de 25 noiembrie 2024 la data de 25 mai 2026. Această prorogare este necesară pentru a oferi contribuabililor un termen mai realist și accesibil, permițând conformarea voluntară la obligațiile financiare, fără acumularea de dobânzi și penalități suplimentare. Totodată, prelungirea termenului la 25 mai 2026 reduce presiunea financiară imediată, oferind un cadru sustenabil care sprijină conformarea,
- Extinderea termenului de plată prin eșalonare oferă contribuabililor timp suplimentar pentru planificarea resurselor financiare, facilitând respectarea condițiilor de anulare a accesoriilor și îndeplinirea obligațiilor de plată a Timbrului Monumentelor istorice,
- Având în vedere impactul semnificativ al necolectării Timbrului Monumentelor Istorice asupra fondurilor destinate conservării și restaurării monumentelor istorice, care riscă să ducă la stagnarea proiectelor de restaurare a patrimoniului și la pierderea unor oportunități financiare esențiale pentru protejarea acestuia,
- În considerarea faptului că aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,
- În temeiul art. 115 alin.(4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu este cazul.						
3.4. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.						
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Nu este cazul.						
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Nu este cazul.						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Nu este cazul.						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Nu este cazul.						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul.						
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri							
- mii lei (RON) -							
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani	
1	2	3	4	5	6	7	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
(i) impozit pe profit							
(ii) impozit pe venit							
b) bugete locale:							
(i) impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) contribuții de asigurări							
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
b) bugete locale:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
d) alte tipuri de cheltuieli							
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:							
a) buget de stat							
b) bugete locale							

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare	
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majoritatea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară	
4.8. Alte informații	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu au fost identificate.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu au fost identificate.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu au fost identificate.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu au fost identificate.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale,	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Necesită Avizul a) Consiliului Legislativ

c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Culturii, conform prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică în data de2024.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Pornind de la aceste considerente, a fost elaborat prezentul proiect de **Ordonanță de urgență privind completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

RALUCA TURCAN
MINISTRUL CULTURII

AVIZĂM :

MARCEL-IOAN BOLOȘ
MINISTRUL FINANTELOR

MARIAN NEACȘU
VICEPRIM-MINISTRU

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU
MINISTRUL JUSTIȚIEI